

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
в.о. ректора ДБТУ

А.І. Кудряшов

«25» березня 2025 р.

ПРОГРАМА
вступного випробування (співбесіди) з дисципліни
«Українська мова»
для здобуття ступеня «Бакалавр»
на базі повної загальної середньої освіти (НРК 5)

Харків 2025

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
1. Вимоги до рівня підготовки вступників.....	4
2. Зміст вступного випробування.....	5
3. Критерії оцінювання знань вступників.....	13
4. Порядок проведення вступного випробування.....	14
Рекомендована література.....	15
ДОДАТОК «Екзаменаційний білет з української мови» (зразок).....	16

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програму з української мови 2025 року розроблено з урахуванням чинних програм: програми «Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 5-9 класи», затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804; програми «Українська мова для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання. 10-11 класи. Рівень стандарту», затвердженої Наказом МОН України від 23.10.2017 №1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти».

Матеріал програми містить такі розділи: «Фонетика. Графіка», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Орфоепія», «Орфографія», «Пунктуація».

Метою співбесіди з української мови є з'ясування рівня теоретичної підготовки, сформованості орфографічних та пунктуаційних умінь і навичок кожного вступника. Зміст тестових завдань з української мови відображає рівень її розвитку, різноманітність синтаксичних конструкцій, лексичну повноту й багатство стилістичних засобів та відповідність нормам сучасної літературної мови. Зміст тестових завдань відповідає вимогам, передбачених програмами з української мови для загальноосвітніх шкіл. Методика підготовки, проведення та перевірка співбесіди з української мови відповідає вимогам до виконання та перевірки письмових робіт, визначеним наказом МОН України (№1/9-342 від 18.05.2009 р.). В основу критеріїв оцінювання відповідей покладено чинні в загальноосвітній школі норми оцінювання знань, умінь і навичок учнів з української мови.

Змістово-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники кафедри європейських мов ДБТУ.

1. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вступники **повинні знати:**

основні правила вживання звуків у різних позиціях слів,
чергування голосних і приголосних звуків,
зміни в групах приголосних,
правила вживання великої літери, знака м'якшення та апострофа;
написання частин мови, складних слів;
правила утворення й написання граматичних форм різних частин мови;
види речень,
способи ускладнення речень,
типи зв'язків у реченнях,
уживання сполучників і розділових знаків у різних видах речень,
застосовувати знання з фонетики, лексики, фразеології, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису та лінгвістики тексту в практичних ситуаціях;
відрізняти випадки правильного використання мовних засобів від помилкових.

Вступники **повинні вміти:**

правильно писати слова з різними орфограмами,
зіставляти звучання й написання слів,
передавати на письмі звуки та звукосполучення,
записувати складні, складноскорочені слова й аббревіатури, власні назви;
правильно вживати відмінкові закінчення, а також закінчення різних форм дієслова, грамотно писати прислівники й займенники;
визначати головні й другорядні члени речення, однорідні члени речення

та узагальнюючі слова при них, зв'язки сурядності й підрядності, вставні та вставлені конструкції, уточнюючі члени речення, пряму й непряму мову, відповідно до цього правильно вживати розділові знаки.

2. ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фонетика. Графіка

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Звуки мови й звуки мовлення. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді й м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у–в, і–й.

Орфоепія

Вимова голосних (наголошених і ненаголошених).

Вимова приголосних звуків:

- 1) [дж], [дз], [дз'];
- 2) [г];
- 3) [ж], [ч], [ш], [дж];
- 4) груп приголосних (уподібнення, спрощення);
- 5) м'яких приголосних;
- 6) подовжених приголосних.

Вимова слів з апострофом.

Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення *йо,ьо*. Правила вживання знаку м'якшення. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних

звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *nn* у прикметниках, дієприкметниках і прислівниках, *не*, *ні* з різними частинами мови. Особливості написання числівників і займенників. Написання окремо (сполучень прислівникового типу), разом і через дефіс (прислівників, службових частин мови, вигуків).

Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми. Типи словників.

Будова слова. Словотвір

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [о], [е] в складних словах.

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови.

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, на позначення істот і неістот. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви - *а(-я), -у(-ю)* в закінченнях іменників чоловічого роду другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Особливості творення іменників.

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища переходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста та складена форми). Зміни приголосних під час творення ступенів порівняння прикметників. Повні й короткі форми якісних прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда та м'яка групи). Творення прикметників, перехід прикметників в іменники.

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:

- 1) один, одна;
- 2) два, три, чотири;
- 3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;
- 4) сорок, дев'яносто, сто;
- 5) двісті – дев'ятсот;

б) нуль, тисяча, мільйон, мільярд;

Відмінювання збірних числівників.

Відмінювання дробових числівників.

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Творення числівників.

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення займенників.

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но*, *-то*). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного й наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I і II дієвідміни. Особові й числові форми дієслів (теперішнього й майбутнього часу та наказового способу). Родові й числові форми дієслів (минулого часу та умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні й пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього та минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но*, *-то*.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їхнє творення. Дієприслівниковий зворот.

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів.

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні та складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причини, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені).

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

Словосполучення. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні та неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні та односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів

речення (повні та неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження. Основні функції та способи вираження компонентів складеного присудка: вираження граматичного значення присудка (функція допоміжної частини) та вираження основного лексичного значення присудка (функція основної частини – неозначеної форми дієслова чи іменної частини).

Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень.

Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення.

Складне речення. Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих

речень у складному: 1) інтонація та сполучники або сполучні слова; 2) інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення.

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові).

Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю;
- 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;
- 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

Безсполучникове складне речення. Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень міжскладовими частинами-реченнями:

- 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);
- 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною).

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

Складне синтаксичне ціле, його основні ознаки. Складне синтаксичне ціле й абзац. Види та засоби міжфразового зв'язку.

Стилістика

Стилi мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

Пунктуація. Розділові знаки в кінці речення. Розділові знаки в простому й складному реченнях.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Оцінювання знань абітурієнтів проводиться за прийнятою в університеті під час вступної кампанії 200-бальною шкалою. Мінімальна сума балів, що необхідно набрати для зарахування, складає 100 балів.

Тести містять 25 завдань з української мови.

Тестування триває 60 хвилин.

За виконання кожного завдання з вибором однієї правильної відповіді вступник може отримати 8 балів, неправильної відповіді – 0 балів.

Таким чином, максимальна кількість отриманих балів за правильні відповіді може становити до **200** балів.

Набрана сума балів виставляється в екзаменаційну відомість та в екзаменаційний лист абітурієнта.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступне випробування з української мови проводиться у формі письмового іспиту. Для проведення вступного випробування формуються окремі групи вступників у порядку надходження (реєстрації) документів.

Список допущених до вступного випробування ухвалюється рішенням приймальної комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення вступного випробування голова комісії з української мови готує екзаменаційні білети відповідно до «Програми вступного випробування». Програма вступного випробування оприлюднюється на веб-сайті Університету.

Вступне випробування проводиться в терміни, передбачені Правилами прийому до ДБТУ.

На іспит вступник приходить з документом, що посвідчує особу (ID-картка або паперовий паспорт громадянина України), із пред'явленням якого він отримує екзаменаційний лист, завдання (екзаменаційний білет). Екзаменаційний білет містить завдання з тем, указаних у програмі вступного випробування. Тривалість іспиту – 1 астрономічна година.

Користуватися під час виконання завдань друкованими, електронними або іншими інформаційними засобами забороняється.

Виконані тести зберігаються після випробування в особовій справі вступника.

Результати випробування оцінюються за шкалою від 0 до 200 балів за правилами, указаними в розділі «Критерії оцінювання фахового вступного випробування». Рівень знань вступника за результатами іспиту вноситься до екзаменаційної відомості й підтверджується підписами голови та членів комісії. Відомість оформлюється разом з «екзаменаційним листом» вступника і передається до приймальної комісії в день складання вступного випробування.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О.М. Українська мова. Теорія в таблицях. Завдання у форматі НМТ та ЗНО. Київ : Грамота, 2023. 232 с.
2. Авраменко О.М. Українська мова та література. Частина 2. Завдання в тестовій формі. Київ : Грамота, 2022. 160 с.
3. Авраменко О. М., Блажко М. Українська мова та література. Частина 1. Київ : Грамота, 2022. 496 с.
4. Білоусова Н, Терещенко В., Головань Г., Сергєєва Н., Кривопуст Н. Українська мова і література. Комплексна підготовка до ЗНО. Київ : Генеза, 2021. 432 с.
5. Бондаренко М. Ф. Українська мова : посібник-практикум для абітурієнтів. Харків : ХНУРЕ, 2013. 556 с.
6. Коврига Л. П. Зовнішнє тестування з української мови. Вступні іспити до ВНЗ : універсальний довідник. Харків : Белкар-книга, 2017. 312 с.
7. Козачук Г. О. Українська мова для абітурієнтів : навч. посібник. Київ : Вища школа, 2016. 287 с.
8. Плющ М. Я. Граматика української мови : підручник. Київ : Вища школа, 2019. 286 с.
9. Терещенко В., Головань Г., Сергєєва Н. Кривопуст Н. ЗНО-22. Українська мова. Рівень стандарту. Київ : Генеза, 2021. 256 с.
10. Терещенко В., Сергєєва Н., Головань Г. Українська мова. ЗНО 2022. Комплексна підготовка. + Інтерактивні тести. Київ : Генеза, 2021. 260 с.
11. Український правопис (PDF) (українською). Українська національна комісія з питань правопису. 2019. URL : <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Pravopys.2019/ukr.pravopys-2019.pdf> (дата звернення: 21.03.2025).

ДОДАТОК

«Екзаменаційний білет з української мови»

Зразок

Міністерство освіти і науки України
Державний біотехнологічний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
в.о. ректора ДБТУ

Ш И Ф Р

_____ А.І. Кудряшов
« » _____ 2025 р.

(заповнюється відповідальним
секретарем приймальної комісії)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Кожне завдання (1-25) має чотири варіанти відповідей, позначених літерами А, Б, В, Г, із яких лише ОДНА ПРАВИЛЬНА. Виберіть правильний варіант відповіді та позначте у відповідній клітинці таблиці (напроти літери обраної відповіді), що подається до кожного завдання. Позначку зробіть у такий спосіб

Не робіть інших позначок або більше однієї – вони вважатимуться ПОМИЛКАМИ!

За виконання кожного завдання з вибором однієї правильної відповіді абітурієнт може отримати 8 балів, неправильної відповіді - 0 балів.

Завдання

1. На другий склад наголос падає в усіх словах рядка:

А завдання, каталог, менеджер, щавель;

А	
----------	--

- Б розмова, спина, приятель, решето;
В ворота, верба, ознака, зерно;
Г близький, запитання, гуртожиток, бюлетень.

Б	
В	
Г	

2. Визначте рядок, у якому в кожному випадку слід ужити **у:**

- А був (у, в) банку, плащ (у, в) шафі;
Б місто (у, в) Іспанії, відомий (у, в)чений;
В крісло (у, в) кімнаті; запитай (у, в) мами;
Г найкращий (у, в) світі; виготовлений (у, в) Україні.

А	
Б	
В	
Г	

3. Позначте рядок, у якому всі слова утворено префіксальним способом:

- А від'їхати, спитати, переписати, сказати;
Б свято, звисати, найкращий, випити;
В віднести, прихилився, розплата, ростити;
Г прогресивний, прослухати, відрізати, відрядження.

А	
Б	
В	
Г	

4. Позначте рядок, у якому всі слова пишуться з апострофом:

- А моркв__яний, риб__ячий, комп__ютер, бур__як;
Б солов__ї, Лук__яненко, мереп__янський, під__їхати;
В матір__ю, мавп__ячий, присв__ята, р__ясний;
Г подвір__я, з__їхати, різдв__яний, св__ятковий.

А	
Б	
В	
Г	

5. Через дефіс пишуться всі займенники рядка:

- А (який)небудь, (хтозна)що, (будь)кому;
Б (скільки)небудь, (будь)чийми, (аби)який;
В (казна)чим, (де)хто, кому(сь);
Г на (чому)небудь, (ні)кого, (аби)чим.

А	
Б	
В	
Г	

6. Позначте рядок, у якому у всіх словах у префіксі пишеться „с”:

- А ро(з/с)сунув, (з/с)цементувати, бе(з/с)хмарний, (з/с)казати;
Б (з/с)гадувати, (з/с)гуртований, (з/с)хованка, (з/с)фотографувати;
В (з/с)питати, не(з/с)проста, (з/с)куплений, (з/с)хилений;
Г бе(з/с)межний, ро(з/с)квітлий, (з/с)хвалений, (з/с)цілений.

А	
Б	
В	
Г	

7. Правильно подано тлумачення фразеологізму **зуби з'їсти у рядку:**

- А Торкнутися найболючішого, того, що найбільше хвилює.
Б Мати великий життєвий досвід.

А	
Б	

- В Укрити ганьбою, соромом.
Г Почати кричати, лементувати.

В	
Г	

8. Усі іменники належать до спільного роду в рядку:

- А черепаха, деревце, рукавиця, лицар;
Б горопаха, Ліля, селянин, ожина;
В ненажера, гуляка, непосида, нероба;
Г роззява, архітектор, нездара, космонавт.

А	
Б	
В	
Г	

9. Правильно записано велику літеру в усіх словах у рядку:

- А Ярослав Мудрий, Нобелівська премія, сізіфова праця;
Б Національний банк України, Міністерство Закордонних Справ України;
В Будинок учителя; Заслужений учитель;
Г рентгенівські промені, ахіллес

А	
Б	
В	
Г	

10. Правильно утворено всі імена по батькові в рядку :

- А Святославич, Матвійович, Ігорівна, Яківна;
Б Івановна, Іллінічна, Геннадійович, Вікторович;
В Миколаївна, Романівна, Андрійович, Петрович;
Г Олександрович, Ярославович, Геннадіївна, Олеговна

А	
Б	
В	
Г	

11. Усі числівники **кількісні** в рядку:

- А дванадцять, четвертий, тридцять шість;
Б сімсот двадцять, сорок один, тринадцятий;
В сто другий, двісті вісім, чотирнадцять;
Г двадцять, вісімсот сорок, дванадцять.

А	
Б	
В	
Г	

12. Форма числівника 257 в **орудному відмінку** є правильною у рядку:

- А двохсот п'ятдесяти сімох;
Б двомстами п'ятидесятьма сіма;
В двомстам п'ятдесяти семи;
Г двомастами п'ятидесятьма сімома

А	
Б	
В	
Г	

13. Пара речень, у кожному з яких ужито прислівник:

- А Вишневий сад стоїть у пишному цвітінні. Навколо хати ростуть вишні.
- Б Він здивовано дивився на нас. У нього здивоване обличчя.
- В Ти вдало сьогодні виступив. Наша подорож була цікавою.
- Г Скрізь ростуть квіти. Тоді було холодно.

А	
Б	
В	
Г	

14. Позначте речення, у якому між підметом і присудком треба поставити тире:

- А Природа наймудріший співрозмовник, рівного їй нема (Є. Гуцало).
- Б Хліб усьому голова (Нар. тв.).
- В На гіллі рясному цвіт, немов сніжинки (В. Сосюра).
- Г Не питай старого, а питай бувалого (Нар. тв.).

А	
Б	
В	
Г	

15. Правильно виділено звертання в реченні:

- А Мій брат Богдане, сповістив полковників, що ти живий і що чекаєш їх (Л.Костенко).
- Б Безмежнеє поле в сніжному завою, ох, дай мені обширу й волі! (І.Франко)
- В Ще краще було б, пане Лесю під спів колядок сісти в темному куточку або грітися біля вогню в грубці і слухати казку (О.Іваненко).
- Г А що старий, якби ти попрохав ще й худоби та птиці ? (Нар. тв.)

А	
Б	
В	
Г	

16. Спільнокореневими до слова **роса є всі слова, ОКРІМ:**

- А росинка
- Б зрошення
- В рослий
- Г росяний

А	
Б	
В	
Г	

17. Антоніми в рядку:

- А економний, економічний
- Б задача, завдання
- В шкідливий, корисний
- Г веселий, привітний

А	
Б	
В	
Г	

18. Граматичний зв'язок порушено в словосполученні:

- А працювати щовівторка
- Б вищий мене
- В зошит з математики
- Г керівник відділу

А	
Б	
В	
Г	

19. Діалектне слово вжито в реченні:

- А Отож-бо ти файно говорив.
- Б Тут стояли козацькі курені.
- В Глибокий внутрішній струс немовби відкрив йому очі.
- Г Дівчина милувалась собою та червоним намистом на шиї.

А	
Б	
В	
Г	

20. Лексичну помилку допущено в рядку:

- А освітлювальний прилад
- Б освітній заклад
- В освічене перехрестя
- Г освітянська спільнота

А	
Б	
В	
Г	

21. Синонімом до слова **збагнути є:**

- А зібгати
- Б розбагатіти
- В зрозуміти
- Г розгубитися

А	
Б	
В	
Г	

22. Лексичну помилку допущено в рядку:

- А являється прикладом
- Б скасувати конференцію
- В непридатний до вжитку
- Г зважати на правила

А	
Б	
В	
Г	

23. Паронімами є слова:

- А виборний, виборчий
- Б делікатний, приємний
- В розумний, дотепний
- Г акліматизований, пристосований

А	
Б	
В	
Г	

24. Позначте рядок із реченням, що має порівняльний зворот (розділові знаки не поставлено)

- А** Голова без шуму як ліхтар без свічки (Нар. творч.).
- Б** Яка мати не співала цих легких як сон пісень над колискою дорогих дітей своїх.
- В** Бачачи що два старих півні вже зчепилися ректор постукав олівцем об графин закликаючи присутніх до порядку і задумався (Григорій Тютюнник).
- Г** Сонце давно вже сіло в рожевий туман який ще довго стояв на обрії поволі згасаючи і розвиваючись (Григорій Тютюнник).

А	
Б	
В	
Г	

25. Позначте рядок із прямою мовою, що відповідає схемі: „ПМ! – а. – ПМ?”

- А** „Чого це я, мов та дівка красна, розхвилювався ! – лаяв себе в думці Іван. – Що тут особливого ?” (Іван Франко).
- Б** „ Якщо ви вдало виберете працю і вкладете в неї всю свою душу, – писав Ушинський, – то щастя само знайде вас”.
- В** „Де та квітка взялася на долині, – подумав Лаврін, – та ще така здорова?” (Нечуй-Левицький)
- Г** Він пішов, а я ходжу по хаті та й гадаю: „Утікати чи йти за нього?” (Ольга Кобилянська)

А	
Б	
В	
Г	